

**PIKNIK
UPOKOJENCOV
NA VERICI
STR. 3**

**VSIGDAR
SAM RADA
PEKLA
STR. 5**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 17. septembra 2009 ☼ Leto XIX, št. 38

Predstavniki slovenskih zamejskih organizacij so se srečali z ministrico za kulturo

Na pobudo predstavnikov nekaterih organizacij zamejskih Slovencev je 2. septembra na Ministrstvu za kulturo potekal sestanek, ki so se ga poleg ministrice ga. Majde Širca udeležili še sekretar na kulturnem ministrstvu Silvester Gaberšček, podsekretarka Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Vesna Gornik, Janko Malle iz Slovenske prosvetne zveze v Celovcu, Janko Zercer, Martin Kuchling in Zalika Kelik Olip iz Krščanske kulturne zveze v Celovcu, Marij Maver iz Slovenske prosvete v Trstu, Marino Maršič iz Zveze slovenskih kulturnih društev v Trstu, Walter Bandelj iz Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici in Jože Hirnök iz Zveze Slovencev na Madžarskem.

Ministrica je najprej pozdravila udeležence sestanka in se zahvalila za čestitke ob njenem imenovanju za ministrico, na kar je izrazila zadovoljstvo, da je prišlo do tega srečanja.

Janko Malle se je v imenu vseh zahvalil za sprejem, nato pa na kratko predstavil problematiko, ki je nastala po letu 2004, ko je bila služba za Slovence v zamejstvu in po svetu na kulturnem ministrstvu ukinjena in prenesena na Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Izrazil je željo, da bi se Slovenci v zamejstvu ponovno

Ministrica za kulturo Majda Širca (na sredini) s predstavniki zamejskih Slovencev

dejavno vključili v slovenski kulturni prostor, o čemer so že govorili tudi z ministrom dr. Boštjanom Žekšem. Poudaril je, da si zamejski Slovenci želijo postati ponovno člen v ustvarjanju slovenske kulture v enotnem kulturnem prostoru kot je to bilo do 2004.

Marino Maršič je poudaril zastoj pri čezmejnem sodelovanju na področju ljubiteljske kulture, ki je nastal po tem, ko meja ni več. Opozoril je na problematiko vidnosti slovenskega TV signala, zlasti v nekaterih predelih Videmske pokrajine. V stikih z rojaki v matični domovini je zaznal veliko nevednost o zamejskih

Slovcih, zato je predlagal, da se v učne programe v Sloveniji vključijo informacije o zamejcih.

Janko Zercer je predlagal morebitno revizijo kulturnega programa med Slovenijo in Avstrijo in se zavzel za večjo kulturno izmenjavo med Koroško in Slovenijo.

Marij Maver je opozoril na to, da je potrebno razlikovati situacije v posameznih državah in izpostavil zagate slovenskih profesionalnih inštitucij v Italiji kot npr. Slovenskega narodnega gledališča v Trstu. Tudi on je poudaril, da je po padcu meje težje, kot je bilo poprej.

Jože Hirnök je povedal, da v

Porabju in drugod na Madžarskem raste zanimanje za Slovence in za Slovenijo na splošno. Razlagal je, da je v Porabju 17 različnih kulturnih skupin. Že 8. leto organizirajo likovne kolonije z mednarodno udeležbo, zato si želijo v Monoštru odpreti galerijo. Zaradi večje prepoznavnosti slovenske kulture je bil zanimiv njegov predlog po odprtju »Slovenske hiše« v Budimpešti, ki ga podpirata tudi slovenski predsednik države in predsednik vlade.

Walter Bandelj je izpostavil uspešno glasbeno dejavnost in za dobre 3 odstotke povečan vpis v slovenske šole, ki

jih obiskujejo tudi otroci neslovenskih staršev. Tudi on je omenil problematiko TV signala in pozval k podpori pri uresničevanju Zakona 38. (vprašanje vračanja Narodnega doma v Trstu, Trgovskega doma v Gorici).

Ministrica je na koncu sestanka strnjeno povzela izpostavljeno problematiko, ki je nastala s prenosom teh kulturnih vsebin za Slovence v zamejstvu in po svetu na Urad, in zlasti za pomanjkanje kulturnih informacij, ki pa jih ministrstvo ima. Izpostavila je stališče, da ne kaže strogo deliti ljubiteljske in profesionalne kulture. Kot vzorčen primer čezmejnega sodelovanja je omenila »filmski forum« v Gorici.

Predlog gospoda Malleja o vzpostavitvi neke stalne »vezi« - stika med ministrstvom za kulturo in zamejci velja podpreti in predlagala je, da bi se v taki sestavi občasno (vsake tri mesece) sestajali bodisi na ministrstvu ali pa na posameznih krajih v zamejstvu skladno s potrebami in odprtimi vprašanji. Tak »forum« bi imel posredovalno, povezovalno, spodbujevalno vlogo.

S predlogom so se vsi prisotni strinjali in se okvirno dogovorili za ponovno srečanje v mesecu decembru.

Bogojina: XXI. Košičevi dnevi kulture

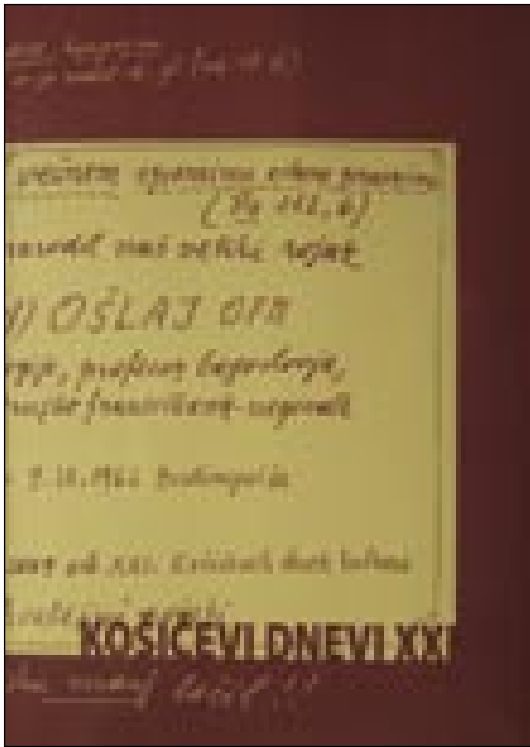
V ZNAMENJU ROJAKA, PATRA JOŽEFA OŠLAJA

Malo je prireditev v Sloveniji, kot so Košičevi dnevi kulture, ki že enainvajsetič nudijo kakovosten in raznolik program dogodkov v Bogojini, Bukovnici, Filovcih, Ivancih in Strehovcih. Pripravljali odbor je tudi za XXI. Košičeve dneve kulture pripravil niz prireditev, ki so se začele konec junija, zadnja pa bo v soboto, 19. septembra. Vsakokrat so Košičevi dnevi poimenovani po bogojinskem rojaku Jožefu Košiču, v znamenju znane osebnosti ali pomembnega dogodka ali druge vsebine (recimo slovenske besede) v tem delu Prekmurja. XXI. Košičevi dnevi so posvečeni patru Jožefu

Ošlaju, rojenem pred 130. leti v Filovcih, ki je vse življenje deloval na Madžarskem. Tudi letos je, enako kot lani, izšla vsebinsko bogata publikacija o Košičevih dnevih, ki jo je uredil Jože Vugrinec.

Uvodni prispevek/premislek v zbornik je napisal župan občine Moravske Toplice Franc Cipot, in sicer z naslovom Filovci kot družbeno in kulturno stičišče prihodnosti podeželja. Avtor opozarja na spremembo, ki se dogajajo in se bodo še naprej v tem delu Prekmurja in v Filovcih: »To se nenazadnje kaže tudi v tem, da je iz nekdaj izrazito lončarske vasi danes v njej dejaven le še en lončar in da je na severni strani naselja nastala nova Lončarska vas - nekdanji Filovci v malem kot muzej kulturne zgodovine lončarstva in življenja ljudi na tem koncu Slovenije ali Prekmurja iz časov pred sto leti.« Po tem, kar je napisal morav-

skotopliški župan, lahko Filovce uvrstimo na sam vrh po številu različnih organizacij, ki aktivno delujejo v kraju in pripravljajo vrsto vsebinsko zanimivih dogodkov in prire-

ditev, s kakršnimi se ne ponašajo mnogo večja naselja po državi. Filovci imajo najlepšo kulturno dvorano v občini, »Filovski breg in predvsem Gaj pa privabljajo v ta idilični kraj vse več priseljencev, ki si v tem okolju urejajo svoje domovanje.« O vasi Filovci, ki je bila prvič omenjena leta 1322, piše v uvodnem delu zbornika tudi Andrej Baligač.

Prvi razdelek zbornika izmed šestih, se začne s Spremno besedo bogojinskega rojaka, mariborskega pomožnega škofa dr. Jožefa Smeja: »Med modre, pametne in omikane moramo šteti tudi velikega Filovčarja, patra mag. Oswalda (Jožefa) Ošlaja.« Ki ga zelo natančno in obširno, kakor je bilo njegovo izobraževanje, delo in življenje, predstavlja madžarski avtor P. Mor Majsai. Dr. Vinko Škafar piše o frančiškanih v Prekmurju, Jožef Gutman ml. je opisal pot v Eger, kjer je deloval Jožef

Ošlaj, ki je pokopan v Budimpešti, kar izvemo iz zapisa. Nekatere znane Filovčane iz preteklosti in sedanjosti, med njimi na prvem mestu Jožefa Ošlaja, predstavlja Franc Kuzmič. Drugi razdelek začneja arheolog in tudi rojak Branko Kerman, ki piše o bronastodobni naselbini v Tilošu pri Filovcih. Dr. Janez Balažič piše o poslikavah vaške kapelice v Filovcih, filovske lončarje predstavlja Jelka Pšajd, o širše manj znani temi z naslovom Koncentracijsko taborišče smo imeli tudi v Filovcih piše Štefan Trajbarič: »Veliko naših ljudi, zlasti mlajših, sploh ne ve, da smo imeli takrat v Filovcih skupni za-

por, v katerega so oblastniki natlačili množico osumljenih ljudi, s katerimi se je ravnalo vse prej kot lepo in človeka vredno. Ustanovljeno je bilo kmalu potem, ko je na prelomu marca in aprila 1945 sovjetska armada zasedla Prekmurje in se je začela vzpostavljati nova socialistična oblast.« Kakšen zbornik neki bi bil, ako bi manjkalo ocenjevanje vin, informacije o likovni koloniji in še kaj iz dogajanja v tem delu Prekmurja. Zadnje strani publikacije pa so v znamenju literature, pesmi in kratke proze, posebej omenimo pesmi Ilovne noči Marka Vugrinca.

Kako so Košičevi dnevi kulture z vsakoletnim programom stalnica v prekmurškem prostoru, sta predvsem lanski in letošnji zbornik, ki spremljata dogajanje, posebno zanimiv dokument o petih naseljih občine Moravske Toplice.

E. Ružič

Ali bo v novem proračunskem letu prišlo do sprememb v finansiranju?

Na Madžarskem v teh dneh potekajo pogovori in sestanki o proračunu za leto 2010 na vseh nivojih političnega življenja, civilne družbe. Tudi predstavniki manjšin, ki so se združili v Združenju državnih manjšinskih samouprav (Országos Kisebbségi Önkormányzatok Szövetsége), so se srečali z ministrom brez listnice Petrom Kisseem, ki je odgovoren za stike s civilno družbo, ter državnim sekretarjem za manjšine in zamejske Madžare Ferencem Gémesijem. Proračun za leto 2010 bo proračun varčevanja, zato bo zelo »tesen« tudi v primeru manjšin. Kot nam je povedal predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, proračunska postavka, namenjena državnim manjšinskim samoupravam, bo enaka kot lani, čeprav so dobile le-te dodatne naloge. Med temi je tudi vzpostavitev urada, ki kontrolira zakonitost delovanja državnih samouprav. Po besedah predsednika Ropoša bo imela Državna slovenska samouprava naslednje leto petmilijonski proračunski primanjkljaj. Pridobivanje sredstev za lokalne manjšinske samouprave bo potekalo na enak način kot lani in predlani, manjši del dobijo avtomatično za delovanje, večji del pa na podlagi programov.

Že nekaj let se govori o tem, da bo prišlo do spremembe tudi pri finansiranju manjšinskega tiska. Devetnajst časopisov trinajstih manjšin se je do letošnjega leta (delno) finansiralo iz sredstev Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na podlagi razpisa. Manjšinska uredništva so večkrat opozorila na negotovost finansiranja, ki ovira tudi vsebinsko delo uredništva. Državni sekretar Gémesi se je sredi poletja v pismu obrnil na urednike manjšinskih časopisov, naj mu posredujejo svoja mnenja, na kak način naj bi se finansirali manjšinski časopisi. Večina urednikov tednikov se je strinjala s tem, da finansiranje preko razpisov ni primerna oblika. Predlagali so, naj bi manjšinski časopisi imeli posebno postavko v proračunu Urada predsednika vlade pri poglavju manjšin. Pri načrtovanju naj se upoštevajo lanske podpore, kajti letošnji proračun manjšinskih časopisov je bil zaradi varčevalnih ukrepov za 20 odstotkov nižji.

Podobno rešitev je predlagal državni sekretar Gémesi, po njegovem mnenju bi v omenjeni proračunski postavki moralo biti 260-270 milijonov forintov, odkod bo zagotovljen ta vir, je zaenkrat še negotovo.

Predsednik Državne slovenske samouprave je za naš časopis povedal, da se je pri Nacionalnem kulturnem skladu (NKA) ponovno ustanovil kolegij »Za kulturo narodnih in etničnih manjšin«. V ta namen je zaenkrat sto milijonov forintov namenskega denarja. Namenske natečaje bodo razpisali za prezentacijo dejavnosti manjšin na sodobnih sredstvih (domače strani, CD, DVD), za raziskovanje in dokumentiranje dosedanjih rezultatov manjšin, za organiziranje znanstvenih konferenc o dejavnosti manjšin in o povezavah z maticami ter izdajo publikacij. Kolegij je sedemčlanski, štiri člane delegirajo manjšine, med njimi je tudi predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš.

Marijana Sukič

Piknik upokoјencov na Verici

Dva dni pred letošnjim piknikom Društva porabski upokoјencov je v slovenski vesnicaj kauli Varaša dež samo tak copoto. Organizatorji so vremen pred očami meli, zatok so se odlaučili, ka srečanje držijo v nauvom kulturnom domi na Verici, šteroga so gorobnav-

so s penezami tō pomagali. Porabski upokoјenci, štero je najvekšo porabsko društvo, majo na leto štiri veuke programe: izlet po Sloveniji, fašenek, občni zbor pa piknik, šteroga vsikder kauli konca poletja držijo.

Na kulturnom programi so

se starejši eške v šauli včili. Pravijo, ka je »Suliko« bila najbolje lüba pesem od sovjetskoga diktatora Stalina.

Člani kulturno umetniškoga društva iz Laškoga si zaslužijo ime, vej so pa rejsan veseli upokoјenci. Devet koražni lidi si je vōzbrodilo, ka s pomočjav

ljudski pesmi nutpokažejo, kakše šege so pred stau lejtami v njinoj krajini meli. Majo program od miklavževanja, koledovanja (zim-ske šege kauli nauvoga leta) pa od takzvanoga »ofiranja«, štero je pozdravljanje človeka, ki ma imena den. Inda svejta je lüstvo rojstnoga dneva nej držalo. Gda je vesela družba

prišla na dom k nekakomi, so včasik začnili spejvati pa plesati, vino je tō nej falilo. Med laškimi penzionisti je spejvo eden gospaud, šteri že trinajset lejt nika ne vidi. Med delom je emo nesrečo, pa je

seli bili, gda so laški pesmarge takše naut spejvali, štere so uni tō poznali (Mi Slovenci, Primli bratec). Na konci programa so padaške iz Slovenije porabskomi društvi prejkдали »pogačo«, štera je v istini veuki krü biu. Tau aj bi znamenüvalo, ka Slovenci na bejdvej stranaj grajnec vküpdružijo, kak je pravo predsednik laškoga društva, *Valentin Deželak*.

Če pa je srečanje upokoјencov, z odra ne smejo faliti žen-

eške edne bole čüdne stvarine, noje (struccok). Moškomi noji zatok ne more tak lagvo titi, vejpa ma kauli sebe pet deklin. Paut pela na ritkarovski cintor tō, na šterom so vsi kamli obrnauti proti dolenski cerkvi, štera ves je gnes v Sloveniji. Inda so vörnice iz Ritkarovec ta ojldi k sveti meši. Nej daleč stogi mala kapejlica, štera je lepau obnavlena. Paut leg pri poštiji pa leko turisti dosta križov tō vidijo, šteri

Prišlo je lüstvo s vsej vesnic pa Varaša

lenoga prejkдали pred dvōma letoma. Upokoјenci so se do tega mau šagau meli srečati na Dolenjom Seniki, letos so si nauvo mesto vōodebrali.

Kauli tretje vōre zadvečerka je dvorana kulturnoga doma že puna bila. Prišli so penzionisti iz vsej porabski vesnic pa Varaša, depa med pozvanimi so bili sombotelski Slovenci pa KUD »Veseli upokoјenci« iz slovenskoga štajerskoga varaša Laško, šteri je najbolje eričen po svojom dobrom pivu. Kak partnersko društvo je na srečanje prišla delegacija upokoјencov iz Murske Sobotote. Zbralo se je kauli stau sedemdeset lüdi.

Navzauče je pozdravila predsednica porabskoga društva *Marija Svetec* pa se v svojom guči lepau zavalila Zvezi Slovencev na Madžarskem, sodelavci štere so največ naredili za tau, ka aj bi se srečanje posrečilo pa

se oprvin nutpokazale *Sombotelske spominčice*, štere že več kak pet lejt spejvajo v najvekšom varaši Železne županije. Ka leko človek že na začetki na pamet vzeme, je tau, ka ne spejvajo samo stare porabske naut, liki

»Veseli upokoјenci« s slovenskoga Laškoga

dosta pesmi iz Slovenije tō. Tau se pa dostakrat zgodi, ka kakšo tihinsko nauto na našo rejč dojobrnējo. Na letošnjom srečanju so zaspejvale edno gruzijsko pesem tō, štero so

tak svoj vid zgübo. Eške gnes pa fejst igra na fude pa spejva. Nauva dvorana na Verici ma fejst dobro akustiko, spejvanje se vseposedik lepau čüje. Domanji gostje so te najbolje ve-

Batrivni turisti pred ritkarovskim zvonikom

ske iz Števanovec pa Varaša tō nej. Kak je njina voditelica, gospa *Marija Rituper* povōdala, majo pesmarce vküper več kak pet gezero lejt. V svojom programi so upokoјenke zvekšoga vesele porabske naut spejvale, lüstvo se je dosta smedjalo na priliko tomi, ka vse je žena svojma možej sküjala ali ka vse se v ništernaj malaj püngradaј godi.

Po kulturnom programi pa dobroj večerdji so leko bole športni odišli na učno paut (tanösvény) z Verice v Ritkarovce. Zbralo se je kauli deset lüdi, voditelica je bila domanja *Ema Karba*. Paut je pelala pauleg penziona, ka aj bi pa nej tak duga bila, je skupina šla po vauski potaj v lesej. Občüdovali so leko veričko krajino, gde so rami raztrauseni kak cvejtke na zdavanji. Po pauti so vidli konje pa

majo vsikši ejkstra pripovejst. Če rejsan so meli pohodniki dobro domanjo voditelico, so mogli včasí dosta brodit, ka aj ne zablauđijo. Na konci so se zatok srečno nazaj h kulturnomi domi povrnauti. Šteri pa so nej steli telko ojti, so leko odišli na kratek špancer do lončarovoga rama, v šterom je gnes spominska soba. Med tejm cajtom pa so v kulturnom domi že fude djale. Glavni goslar je biu *Lajči Nemeč* s Hodoša, depa zvün njaga so eške trgé fudaške igrali. Takšo tō bilau, ka je več harmonikašov vküper stanilo. Upokoјenci pa gostje so plesali, tačas, ka so busi nej taodpelali. Vsikši se je leko z lejpimi spomini povrno domau, najvekše pa najbolje koražno porabsko društvo pa de po občnom zbori geseni kleti pá organiziralo programe.

OD SLOVENIJE...

Državni zbor sprejel vojna zakona

Državni zbor ni končal obravnave deklaracije o seznanitvi z resolucijo Evropskega parlamenta o evropski zavesti in totalitarizmi. Pred glasovanjem o deklaraciji bo namreč odbor za notranjo politiko moral sprejeti še uskladiveno dopolnilo. Kljub temu pa so poslanci, ob obstrukciji SDS in SNS, sprejeli oba tako imenovana vojna zakona, novelo zakona o žrtvah vojnega nasilja in novelo zakona o vojnih grobiščih. Predlagatelji novele o žrtvah vojnega nasilja poudarjajo, da novela med drugim priznava status žrtve vojnega nasilja vsem otrokom, ne glede na to, na kateri strani so bili ubiti njihovi starši. Novela med drugim tudi izenačuje tiste ljudi, ki so jim požgali domove, ne glede na to, katera stran v vojni je to storila. Novela daje prisilno mobiliziranim, poleg že priznanega statusa žrtve vojnega nasilja, tudi pravico do rente, med žrtve vojnega nasilja pa prišteva tudi primorske Slovence, ki so po kapitulaciji Italije kot italijanski vojaki postali nemški vojni ujetniki.

Skupina Petrol najvišje med slovenskimi podjetji

Med slovenskimi podjetji se je letos na lestvico največjih družb v 16 državah srednje Evrope najvišje, na 41. mesto, uvrstila skupina Petrol, ki je bil lani na 57. mestu. Skupina Mercator je po razvrstitvi, ki jo je tretje leto zapored pripravila mednarodna svetovalno-revizorska hiša Deloitte na 46. mestu, medtem ko je bila lani na 40. mestu. Na lestvico se je letos uvrstilo 22 slovenskih podjetij. Prvih deset mest na lestvici 500 največjih podjetij povečini zavzemajo družbe iz sektorja energije in virov ter proizvodnega sektorja. Na prvem mestu je ponovno poljski naftni velikan PKN Orlen. Sledita mu madžarski Mol in ukrajinski Metinvest, ki je hkrati tudi najbolje uvrščeni predstavnik proizvodnega sektorja.

»Pred Bougom pa zakonom gnaki«

Večkulturnost in medkulturni dialog

Lansko leto, leto 2008, je bilo razglašeno kak »leto medkulturnega dialoga« (kulturák közötti párbeszéd éve). Kak se za takše leto šika, je v tistom leti bilo ogromno raznih prireditev, razstav, projektov na tau tematiko tó. Ka pa je pomen večkulturnosti in medkulturnoga dialoga, de pa gnejšnja tema mojoga pisanja.

Večkulturnost je pojav, šteroga pozna skoron vsakši rosag na svejti. Samo pomislite, kelko različnih kultur živé pri Vas na Madžarskom. Že v Sloveniji, štera je trno mala, mamó združeni več različni kultur v enoj državi. Večkulturnost pomeni sobivanje lidí iz različni kultur na istom območji. Tej lidgé so iz različni etnij, kultur, majo drúgo vero, drúgi jezik, dediščino in tak dale. Raziskava Eurobarometra z leta 2007 pravi, ka sta dve tretjini Evropejcov vsakši den v kontakti bar z enim človekom iz drúgoga verskoga, etničnoga ali nacionalnoga okolja. Ne zavedamo se pa toga, ka nam večkulturnost nosi s sebov dosta dobroga tó. Kultura naroda ne grata »prejk nouči«, kak radi pravimo. Vsakša kultura je trno velko bogastvo. Zatou je večkulturnost, srečavanje z lidami iz drúgi kultur túdi velko bogastvo, štero nosi s sebov dosta dodatnoga znanja, mogouče celou drugačnoga pogleda na cejli svejt. V prvoy vrsti pa seveda spoštovanje do drúge kulture.

Istina je, ka je takšno sobivanje precej žmetno. Drugačno skupnost ogroužajo rasizem, stereotipi, nestrpnost, diskriminacija, nasilje...

Kak sam že omejnila, je Slovenija večkulturna država tó. Takše so skoron vse države na svejti. Najbole se tou vidi v velki evropskij varašaj, kak so Dunaj, Frankfurt, Pariz, gde živé fejest dosta tihincov, brez šteri se tej varaške ranč nej bi mogli razvijati. Pitáte se, zakoj? Zatou, ka eni poklicov (dela) več nišče nešče opravlati. Pri nas v Sloveniji je tó tak. Za določena dela (sploj zidarska, dela na cestaj) odijo k nam delat delavci s tihinskoga. Večinoma so iz bivše Jugoslavije, pa drúgi rosagov tó. Če poleg vsega pomislimo eške na tou, ka je pri nas rodnost fejest nisika, se trno malo mlajšov rodi,

mo zavolo staranja lústva itak prisiljeni pistiti v rosag več tihincov. Strpnost (tolerancia) de gratala za uspešen razvoj Slovenije en velki »mus«.

Gde je večkulturnost prisotna, je nujen medkulturni dialog. Najbole enostavno povejdano je tou dialog med različnimi kulturami, sobivanje, sodelovanje... Razmimo ga kak sodelovanje med kulturami, narodami, pomoč tihincem, spoštovanje drúgih, problem vključavanja v okolje, spoznavanje različni kultur, šeg, navad, primerjava različni kultur... Tou je konkreten odnos med živimi lidmi. Zgodi se leko gdekoli: v službi, na fešti, v šoli, cilou v politiki.

Njegov pomen je v tom, ka spodbuja odprejto okolje za ustvarjanje. V gnejšnjom časi, gda je globalizacija tisto glavno, ka nas prevzema, se menjšje kulture pa njihove lastnosti gibijo, stare kulturne vrejdnosti so več nej iste in tak male kulture pomali izginjajo. Zatou je fejest nujno, ka med sebov poznamo različne kulture.

Medkulturni dialog ma fejest velki pomen tudi v vzgoji, zato ka vzgaja za strpnost. Razvija zavest o tom, ka smo si moški pa ženske na sveti enaki, spoštúvle različnost, sodelovanje z drúgimi, spoštúvle človeške pravice dicej pa ostali lúdi tó, razvija enake možnosti... na kratko povedano razvija sposobnosti za življenje v demokratičnoj družbi, razvija jezikovne možnosti in davle osnovne pogoje za včenje različnih jezikov (sploj na narodnostno mejšanih področjaj). Sami znáte, kak fejest je pomembno, ka se leko porabska deca v šouli včijo svojoga maternoga jezika, in kak je važno, ka znájo, gde so njihove korenine.

V istom časi leko prejk medkulturnoga dialoga predstavimo svojo kulturo, spoznamo in razmejmo drugačnost, primerjamo kulture in seveda ohranimo in gradimo na svojoj lastnoj identiteti in kulturi. Nikdar ne smejmo pozabiti na svojo kulturo, kulturo maternoga naroda in hkrati države, v šteroj mogouče živémo kak manjšina. Fejest je važno, ka se ohranja materni jezik in kultura, zato ka nas teva dva pojma povežúvleta s svojov prvotnov kulturov in nam

Romanje v Slovenijo

29. avgusta 2009, zjutraj ob 7. uri, smo se verniki iz Števanovcev in okolice napotili na romarsko pot v Slovenijo. To pot je organizirala Slovenska manjšinska samouprava Števanovci. Pomagal nam je župnik Ferenc Merkli in nas je cel dan tudi vodil.

Najprej nas je pot peljala v Odrance, kjer so nas lepo sprejeli župnik Lojze Kozar. Pokazali so nam cerkev in pokopališče. Veliko zanimivega smo slišali o tem, kako se je zidala odranska cerkev, oz. o stricu župniku Lojzetu Kozarju, st. Pogledali smo pokopališče, na katerem je pokopanih tistih 8 ljudi, ki so umrli v nesreči, ko so zidali cerkev. Pri spomeniku in grobu župnika

Števanovski romarji pri odranski cerkvi

Kozarja smo molili in zapeli. Na koncu smo se zahvalili župniku Lojzetu Kozarju za sprejem in smo mu čestitali za priznanje, ki ga je dobil v Porabju.

Pot nas je potem peljala v Lendavo. Ko smo šli do cerkve, smo si ogledali tudi gledališče. Pri cerkvi sv. Katarine so nas že čakali. Najprej smo si ogledali dva kipa, kip sv. Štefana in blaženega Antona Martina Slomška, potem pa cerkev od znotraj. Bili smo tudi v cerkvah v Petišovcih in v Gaberju. Ti dve cerkvi sta moderni, o mašah, ki potekajo v obeh jezikih (madžarskem in slovenskem), nam je veliko zanimivega povedal župnik.

Iz Prekmurja nas je pot peljala na Ptujsko Goro, med potjo smo se ustavili tudi v Beltincih. Na Ptujski Gori so naš župnik služili slovensko mašo. Cerkev na Ptujski Gori je zelo lepa romarska cerkev, dobili smo informacije, kakšne skupine prihajajo sem. Molili smo in prosili Marijo, naj tudi nam pomaga. Med potjo smo na avtobusu molili rožni venec in peli slovenske svete pesmi. Preden smo prišli domov, smo se ustavili v Markovcih in si ogledali cerkev.

Tudi preko časopisa Porabje bi se rada zahvalila župniku Ferencu Merklju za pomoč pri organizaciji in za vodstvo. Javnemu Skladu za narodne in etnične manjšine na Madžarskem pa hvala za finančno pomoč.

Agica Holec
predsednica samouprave

davleta občutek pripadnosti. Zpomnimo si, ka nišče od nas ne more živeti sam za sebé kak kakši osamljeni (magányos) otok. Vse vküper nas veže tou, ka smo družabna bitja. Nücamo družbo, nücamo ostale lidí, ka leko normalno funkcionejramo. Osnovni pogoj, ka se med sebov

leko normalno pogučavlemo, je poznati in priznati, ka smo vsi različni. Poznati nekšo drúgo kulturo, gnesden več nej bi smela biti samo stvar ljubiteljske dejavnosti, liki skoron nujna stvar in pogoj za normalno življenje v večkulturnom svejti.

Jasmina Papić

»Vsigdar sam rada pekla«

Od lani septembra se v Varaša znauva leko küpi langoš, nej daleč vkraj od autobusne postaje. Dvej sestere, Marijana Trajbar pa njena sestra sta si tau võzmislile, pa tak mislim, nej je bila lagva ideja. Tau je fejst falilo tistim lidam, šteri neškejo v restavracijoti, dapa zato bi radi nika pogeli, če so lačni. Mislim na tiste Porabce, Avstrijce, Slovence, šteri kipüvat dejo v Varaš, tiste šteri v službo dejo ali s službe pridejo, pa na šaulare. Zdaj bau edno leto tauma, ka langoš odavajo. Od tauga pa malo od langoša sam spitavo Marijano.

• *Marijana, kak ti je tau napamet prišlo, ka's langoš pekla?*

»Tau se je tak začnilo, ka je moja sestra že pekla langoš, samo nej tū v Varaši, liki pri mlaki Haršaš. Potistim so na ednom parkiriščiči v prikolici (lakókocsi) pekli pa odavali langoš, dapa te že v Varaši. V prikolici pečti pa odavati je zato nej najbaukše, zato ka je malo mesta. Te sva si tak zmislile, ka v Varaši mo iskali niši prostor. Tak smo si te tau võodebrali. Dobro bi bilau, če bi vekši bijo, dapa samo tau je bilau, ka je nam pašalo. Sprvoga dvej leti sam samo pomagala, zdaj edno leto pa že skupno podjetje mava s sestrov, leko bi prajla, tašo držinsko.«

• *Vidim, ka zvün langoša drugo tö mate. Ka vse se leko pri vas gej, dobi?*

»Hamburger, wimpji, pečene klobasi, hotdog, solate, sok pa kava.«

• *Tau si prajla, ka leko bi malo vekši bijo prostor. Zaka nejmate mesta?*

»Mi za pečti mamto mesto, pa v leti je tö dobro, samo v

zimi, gda je mrzlo, bi dobro bilau, če bi si več lidi leko sedlo tū znautri. Za volo tauga bi bilau dobro, če bi vekšo mesto bilau.«

Marijana Trajbar

• *Kelko časa je trbelo dočas, ka se je lüstvo sé navadilo?*

»Leko povejm, ka brž, ešče prvin, kak smo mislili. Vejn tau je zato tö bilau, ka zvün nas niške ne odava langoš.«

• *Sto so tisti, šteri najbolar sé odijo?*

Največ langošov odnesejo tisti, šteri iz vesnic pridejo v Varaš kipüvat

»Dosta šaularov, šteri najbolar hamburger djejo pa kolo pijejo. V leti je dosta turistov, te starejšo lüstvo, šteri kipüvat pridejo, Avstrijci, Slovenci, pa tej zvekšoga vsi langoš prosijo.«

• *Gda začneš odavati langoš?*

»V ausmoj odprem, te se že langoš odava, dapa dja že na sedmo pridem, zato ka eno võro nücam, ka vse kreda dejam. S tauga je

pa masten.«

• *Kak mejsiš testau?*

»Leko bi z mašinom tö, dapa dja z rokau omejsim. Dja sam se tak vcujvzela, mena je tak ležej.«

• *Kak vejš, ka na eden den kelko testa ti trbej?*

»Sprvoga je tau težko bilau, dočas smo nej znali. Zdaj že znamo, ka eden den kelko langošov odamo, pa te telko testa kreda dejamo. Če je tak, ka ne dojde, ka več lidi pride, te ešče omejsim vcuj. Tau se tašoga reda zgodi, če kakšne vekše skupine pridejo. Dosta več naprej nikdar nejmamto testau, zato ka pri nas je vsigdar vse friško.«

• *Kakšen je dober langoš?*

»Najprvo je tau, ka ne smejš šparati s tistim, ka notrakladeš, nej količino pa nej kvaliteto, pa olaj tö

vsigdar frišek mora biti.«

• *Ka trbej v eden langoš, če pečti škem?*

»Melo, kefir, mlejko, djajce pa kvas. Dapa kelko pa kak se redi, tau ne ovadim võ, zato ka če bi tapovedala, te bi že vsakši znau taše dobre langoše pečti, kak so pri nas. Gda pečš langoš, te natau tö moraš skrb meti, aj olaj žrdjavi baude, pa naj se langoš brž speče. Če ovak delaš, te de žilavi

pa masten.«

• *Kelko fele langošov mate?*

»Mamo langoš samo tak prausto, te s češnekom, z vrnjim mlejkom (kislometano), s sirom pa z vrnjim mlejkom, s šunkov, s hrenovkami pa s šalatom.«

• *Do kelše võre odavaš langoš?*

»Večer do ausme.«

• *Tau je zato dugi čas.*

»Dugi je eden den, dočas večer grata. Je tak, ka sestra pride malo pomagat, dapa zvekšoga sam sama. Dja tau sploj rada delam, pa langoš tö sploj rada djejm.«

• *Nej ti je ešče više prišo?*

»Nej, zato ka je sploj dober.«

• *Gda pridejo najbolar langoš kipüvat?*

»Gnauk predpodnaum, gda z vesi kipüvat pridejo, pa tisti, šterim krv vzemajo, zato ka so lačni, ka tej na težke morajo priti. Te gda mlajši võ iz šaule pridejo, pa betežniki z doma duševno prizadetih. Edni tū pogejo langoš, dapa dosti je taši, šteri ga domau odnesejo.«

• *Zdaj samo tū odavate langoš?*

»Nej, v leti v tisti trej mejsecaj odimo ešče võ na mlako tö, pa če kakšna vekša prireditev je, te tam tö odavamo. Zdaj oslejdnejim smo bili na Gorenjom Seniki na Porabskom dnevi.«

• *Te delo maš zavole.*

»Mam, dapa kak sam prajla, rada delam tau. Ešče itak je baukše, če človek seba zapovejda, kak če bi ma drugi zapovejdali. Tū sam dja šef pa delavec tö. Sama sebi zapovejdam. Če kvar mam, je moj, dapa hasek je tö moj.«

Karči Holec

... DO MADŽARSKE

Szilijeva se je poslovila

Predsednica parlamenta Katalin Szili je bila 8. septembra na poslovilnem obisku pri predsedniku države Lászlu Sólyomu, ki jo je sprejel v predsedniški palači. Pogovor je trajal kakšno uro, predsednica Szilijeva je Sólyoma seznanila z redom jesenskih parlamentarnih zasedanj. Govorila je tudi o svojem dosedanjem delu na čelu parlamenta. Szilijeva se je predsedovanju odpovedala po spomladanskih zasedanjih parlamenta, s tem je svojo stranko seznanila na junijskem kongresu stranke. Za razlog je med drugim navedla, da se želi posvetiti popularizaciji stranke. Mandat se ji je iztekel 14. septembra.

Manj podpore cerkvenim inštitucijam?

Predstavniki t. i. zgodovinskih cerkva (katoliška, evangeličanska, reformatorska, judovska) so se na začetku septembra sestali z ministrom za šolstvo Istvánom Hillerjem in se dogovarjali o proračunski podpori cerkvenim inštitucijam za leto 2010. Ta se bo po vsej verjetnosti znižala za deset odstotkov v primerjavi z letošnjimi podporami. Po sestanku je kardinal Péter Erdő izjavil, da do vsebinske razprave ni prišlo, kajti predhodno niso prejeli nobenih pisnih gradiv o načrtih ministrstva. Gusztáv Bölcskei, prvi mož reformatorske cerkve na Madžarskem, je poudaril, če se politika odloči, da ne želi iz proračuna podpirati cerkvenih zbirk, verouka ali dušnih pastirjev v malih gmajnah, župnijah, je to njena odgovornost. Te odgovornosti cerkev ne more prevzeti.

Sólyom se ni sestel z Gašparovičem

Po predhodnih načrtih bi moralo priti na srečanju predsednikov višegrajskih držav, ki je potekalo prejšnji konec tedna na Poljskem, tudi do dvostranskega srečanja med madžarskim in slovaškim predsednikom. Srečanju se je Urad madžarskega predsednika odpovedal. Po njihovem stališču letoni aktualno, dokler Madžarska ne dobi odgovora na diplomatsko noto, ki jo je poslala v zvezi z dogodki 21. avgusta, ko je bil madžarski predsednik »nezaželen« na Slovaškem.

Le orji, le sejaj

Ta prekmurska pesem bi leko bila himna 56. Svetovnega prvenstva v oranji (Szántó Világbajnokság), šteroga so letos držali pauleg vesnice Tešanovci nej daleč od Murske

če, drugi den pa ledino. Dvauje fele plügov so nücali, takzvane krajnike (ágyeke) pa obračalne plüge (váltvaforogató eke). Prvenstvo na ledini je bole žmetno bilau, ka je večkrat

Traktori so bili kak grbanji po deži

Sobote. Orači po svejti majo svojo vküpnno organizacijo, k šteroj cüjšliši 33 rosagov. Tau je bila prva civilna organizacija, štera je leta 1991 priznala samo svojo Slovenijo. Pred desetimi lejtami so slovenski orači oprvin kandidérali, ka bi držali svetovno prvenstvo, mogaučnost so dobili za letošnje leto. Prišlo je 59 pavrov iz tresti rosagov.

Na takšom prvenstvi morejo orači pokazati, kak lepau znajo zemlau zorati s traktoram pa plügi. Vse brazde morajo biti gnako šürke pa duge, ne smejo se poznati potači traktora na njivi, edna mala trava ne smej vö z zemlé kukivati. Ka aj bi vsi gnake mogaučnosti meli, so mogli slovenski organizatori zemlau lepau nalečti. Parcele v Tešanovci so začnili v red djemati že pred petimi lejtami, vöodebrali pa zriktali so več kak dvejstau hektarov zemlé, nam je povödo slovenski delegat v Svetovnoj organizaciji oračov, *Marjan Kardinar*, šteri je ovak eden glavni organizatorov biu. Zadnja tri lejta je tristau organizatorov fejst delalo, v zadnjom mejseci skoro nauč pa den.

Orači, šteri so prišli s štiri kontinentov, so dvaje fele mogli delati. Prvi den so orali strniš-

fejst dež üšo, depa eške drugi den je zemla trno mokra bila. Vsikši traktorist je mogo zorati 20x100 mejarov dugo zemlau. Oprvin so orači prvo brazdo napravili, štero so birauvge vözmerili. Če je vse vredi bilau, so pavri leko eške prejk-poglednili svoj mašin, na tau

Zoltán Szöke iške hibe na mašini

pa se je oranje začnilo. Kak je eden glavni birauvov, vogrski *István Jóri* povödo, so te moderni traktori na prvenstvi ranč takši kak Formula-1 pri autonaj. Tisti, šteri so iz dalečnji rosagov prišli, so si mašin v Sloveniji ali na Vogrskom na pausado vzeli. Vsikši traktorist pa je leko malo kaj ovak emo pri svojom plügi kak drugi, sprobavali so, s kem baukše napraviti. Na tekmovanji (ver-

seny) so glavni birauvge trno skrb meli, ka aj bi na priliko niške nej vö s traktora staupo, pa z nogami brazde klačo ali popravlo. Tau se je tö zgodilo, ka so birauvge zrankoma stavili parado traktorov, pa prejk-poglednili mašine, če je vse tak, kak je naprejspisano.

Na prvenstvi je orau eden škonik tehnike z Vogrskogoga, *Zoltán Szöke*. Kak je tapravo, mokra zemla je zatok eške baukša bila kak spoj süja. Ništérni orači so prva že več kednauv sprobavali ali vadili, na Vogrskom pa žau takše mogaučnosti nej bilau, ka je malo takše prave ledine. Madžari so se pred šestimi-sedmimi lejtami prej eške dosta brigali za takšo prvenstvo, gnes pa nega penez, šport je dragi. Gospaud Szöke je povödo, ka so nej mogli traktor v Slovenijo pripelati, zatok je 180 kilomejarov »na nogaj«, s svojim traktorom pelo. Na Vogrskom so ovak prvenstva za mlade tö, en par ji se eške briga za takšo delo. Pri takšom oranji prej

znamenüje polonje znanje, polonje pa tehnika. Gospaud *Jožef Zver* iz Prekmurja je že dvanajsetkrat najbaukši biu v Sloveniji, zatok je leko telkokrat na svetovnom prvenstvi tö orau. Pred trestimi lejtami je začno delati s traktorom, pravi pa, ka je tau njegvo slejdnje prvenstvo. Svojo mesto prej prejkda mladim, kleti de že eden njegvi učencov orau, šteri je letos najbaukši v

rosagi grato. Ovak pravi, ka je Slovenija nindri na srejdi med orači v Evropi, rosagi kak Avstrija ali Britanija se dosta več spravljajo s takšimi prvenstvi. Tam je takše vsikder velki sve-tek.

Na tekmovanji so bili eške iz Afrike tö, dva črniva pavra sta prišla orat iz rosaga Kenija. Najstarejši orač pa se je s fliga-

Parada traktorov, s starim mašinom na začetki

rom pripelo iz Kanade. 72 lejt stari *Whaley Mar* je najbaukši v svojom rosagi, pravi pa, ka je v tom mejseci v Kanadi trno žmetno orati, ka je prej zemla trno süja. V njagvoj krajini trno malo pavrov geste, s svojim bratom sta najstarejšiva orača. En par mladi pojbov se briga za tau delo, tiste včijo. Ovak je že pred enim mejsecom v Slovenijo prišo, pa se njemi trno vidi rosag. Zvün stari pa so leko obiskovalci, šteri je med ednim kednom kauli tresti gezero bilau, dosta mladi obrazov tö vidli. *Werner Eder* iz sausadnje Avstrije eške tresti lejt nema, pa pravi, ka je v njagvom rosagi veliko zanimanje med mladimi za tau delo. Na državnom prvenstvi je vsigder najmenje tresti geste. Avstrijci znajo prej dosta baukše strnišče orati, Englandarji so pa na ledini bole flajnsni. Ovak pa se ma trn' vidi, kak so Slovenci zorganizérali prvenstvo. Samo prej vrejmen bi leko malo baukše bilau.

Gda smo spitali mladoga gospauda Edera, smo eške nej

znali, što de gvino na konci dneva. Gda so drugi den večer vözglasili prvake (bajnok), je ranč mladi Avstrijec najbaukši s plügom krajnikom biu. Pri obračalni plügaj je gvino orač iz Belgije, *Roel Cuyvers*. Na končnom svetki je pred navzaüči gučo predsednik vlade RS *Borut Pahor* tö, šteri je povödo, ka je oranje edno najsta-

rejši del pri paverskom deli, pa ka je na takši prvenstvaj tau dobro, ka zemla zorana ostane, tak je hasek tö veuki. Dva slovenskiva orača sta med skoro šestdesetimi tö lejno mesto dobila, *Jožef Zver* je grato 12., *Igor Pate* z Dolenjske pa 8.

V par dnevaj svetovnega prvenstva je eške dosta drugi programov za obiskovalce bilau. Najgir lidgé so si leko poglednili stare traktore, »oldtimere«, kak eške itak orati znajo. Meli so pa tekmovanje za ženske traktoriste tö, ka aj bi vidli, štera paverkinja najbaukše pela s svojim mašinom. Mlajšam so držali paverske špile, mogli so na priliko eden drugoga potačkati s taligami.

Svetovno prvenstvo v oranji, z dobrov organizacijov, je gvüšno veuka promocija za Slovenijo. Tau sta potrdila predsednik pa glavni sekretar Svetovne organizacije oračov tö. Za edno leto do mogli batrivni orači daleč s fligarom leteti, vej de pa 57. svetovno prvenstvo na Novi Zelandiji pauleg Avstralije.

-dm-

»Pod tvojo obrambo pribežimo, o Blažena Devica Marija...«

Človekova resna želja mora biti, da ima vedno ob strani nekoga, s kom lahko deli svoje srečne trenutke, ki ga tolaži v grenkih težavah. Katoličani že od srednjega veka posebno častijo Devico Marijo, Jezusovo mater kot mater

svetišče v Sloveniji. To nam je uspelo šele letos. Doživetje je bilo enkratno. Na avtobusu je 5. septembra sedelo vsega skupaj 37 romarjev. Verniki monoštrske župnije, Porabske Slovenke in Slovenci, nekaj Madžarov, ki obiskujejo

Romarji iz Slovenske vesi in Monoštra na Ptujski Gori

sveta, mater vseh ljudi, ki nam je vedno ob strani. Posebne časti je vredna zaradi svoje osebnosti, skromnosti, ponižnosti, enako kot zaradi pogumnosti trpeče matere.

Kot majhno dekle sem se vedno veselila Marijinih podob, ki sem jih videla na sličicah, na spominčkih, ki so jih člani naše družine ali drugi prinašali z romanj iz Mariazella, Máriagyüda, Vasvára. Pred nekaj leti sem našla pot nazaj k Mariji in so mi v notranjosti zadonele tiste prelepe svete pesmi o Mariji, ki so po večernicah zazvenele v naši cerkvi na Gornjem Seniku. Večkrat sem tiho, sama sebi zapela »*Marija, pomagaj nam sleherni čas*« in vedno začutila, da mi daje moč, me pomiri, v nekem smislu razčisti misli. In potem sem začutila čudovito razpoloženje romarjev na samih romarskih krajih.

Ko smo pripravljali letni načrt za delo Slovenske manjšinske samouprave Monošter-Slovenska ves, smo se že lani odločili, da bomo organizirali romanje, obiskali neko

slovenske prireditve in tudi slovenske maše v Monoštru, naš župnik Ferenc Rimfel in seveda šofer avtobusa. Medtem ko smo molili jutranjo molitev in zaprosili svetega Krištofa za srečno vožnjo in vrnitev, je še deževalo. Vseeno pa smo čutili – jaz zagotovo – da se pripravlja lep dan. V Turnišče smo prišli že ob pol devetih, in čeprav je bilo hladno, nismo več potrebovali dežnikov.

Božjepotno svetišče, Marija Vnebovzeta, je pod logom sprejelo obiskovalce, romarje odprtih src, hvaležne za življenjsko srečo ali druge s prošnjo, da sprejemajo težave, bolezn, življenjsko usodo s ponižnostjo. Dobri ljudje krepijo človeško dušo in tudi v Turnišču so nas čakali dobri ljudje. Znanci. Duhovni pomočnik gospod Benedikt Dejan Emberšič, ki je služil sveto mašo v februarju tudi v Monoštru, je sprejel našo prošnjo, da bo tudi v Turnišču služil sveto mašo samo za naše romarje v prekmurščini.

Pred mašo nam je gospod

Benedikt lepo predstavil cerkev in pripovedoval o romarskih procesijah. Leta 2006 je na praznik Marijinega vnebovzeta murskosoboški škof msgr. dr. Marjan Turnšek razglasil turniško cerkev za osrednje romarsko središče. Sama cerkev je obenem stara in nova. Stari del cerkve je bil zgrajen v pozni romanski dobi, kajti prafara sega v 12. stoletje, sedanja ladja z zvonikom gotskega sloga, triladijska bazilika ob stari cerkvi, pa je bila zgrajena med 1909 in 1914. Gospod Emberšič je med predstavitvijo arhitekturnih značilnosti cerkve omenili tudi to, da je v času gradnje nove bazilike bil v Turnišču duhovnik Jožef Sakovič, ki ga Porabci dobro poznamo, saj je pokopan na Dolnjem Seniku.

Čudovita cerkev, prelepa podoba Device Marije v Turnišču, slovenska maša v domačem jeziku, petje cerkvenega zbora, katerega člani so bili tudi zelo prijazni z nami, so vsem romarjem dali duševni mir, veselje, zadovoljstvo. Med evharistijo je skozi okno bleščeče zasijalo zgodnjejsensko sonce... Božji blagoslov se je čutil v vsakem trenutku te poti.

Iz Turnišča smo se napotili proti vasi Križevci, kjer smo si ogledali župnijsko cerkev, ki nam jo je predstavil domači župnik. Tudi tukaj smo zapeli Mariji v čast in tudi med potjo do Ptuja nismo nehali s petjem in molitvijo oz. le za čas, ko smo pojedli svoje sendviče, peciva, ki so jih ženske pripravile za pot.

Na Ptuju smo si ogledali zbirke na gradu, lepo ohranjen, stari del mesta, cerkev svetega Jurija – mestno župnijsko cerkev, ki je najlepši in najbogatejši arhitekturni spomenik Ptuja iz 12. stoletja, ter mestni stolp. Dve uri sta

hitro pretekli, morali smo kreniti.

Pot do Ptujске Gore je potekala v pričakovanju, Marija Trifus nas je že pripravila na to, da nas bosta kraj in Marija Zavetnica s plaščem na Ptujski Gori očarala. In res. Skrivnostna lepota gorskega svetišča je naše romarje objela. Čutili smo vabljivi Božji glas »*Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in*

Križev pot na Ptujski Gori

jaz bom poživil,« ko smo se približali kraju, v katerem kraljuje Marija s plaščem – Zavetnica.

Cerkev, ki se pripravlja na 600. obletnico, nam je predstavila sestra Timea, ki služi tam že tri leta, je pa Madžarka iz mesta Pécs. Želim ji, da bo vedno srečna v svoji »službi«, zavzeta in prijazna, kot je bila do nas. Gotska cerkev je lepo ohranjena, na novih glavnih vhodnih vratih se za »vekivečnost« razglašajo pomembni dogodki slovenske cerkve – spomini na milostni trenutek prihoda papeža Janeza Pavla II. v Slovenijo, razglasitev škofa Antona Martina Slomška za blaženega ter relief Marije zavetnice s plaščem nad njimi.

Če še niste bili na tem božjepotnem kraju, ga morate obiskati. Solze sem si morala brisati od veselja in sreče, da sem bila deležna teh lepih trenutkov, ki sem jih dožive-

la na Ptujski Gori.

Pot nas je potem peljala v Maribor, kjer smo obiskali Slomškovo stolnico, katere zavetnik je sveti Janez Krstnik, ogledali smo si spominsko ploščo, ki so jo namestili meščani Maribora v spomin na obisk papeža Janeza Pavla II. v Mariboru. Pred oltarjem Rožnovenske Matere Božje smo tiho molili desetko veslega dela Rožnega venca. Ko

smo spet sedeli v avtobusu, smo še molili litanije Lavrentanske Blažene Device Marije in se z večerno pobožnostjo zahvalili za lep dan, potem pa smo do Smodiševе kmetije peli Marijine svete pesmi. Pri Smodiševi domačiji v Otovcih nas je čakala okusna večerja, žganje in domače vino. Zapeli smo še tudi kakšne »svetovne« in domače pesmi. Srečni in veseli smo se vrnili domov zvečer okrog 11. ure.

Za finančno pomoč, za kritje stroškov romanja se zahvaljujemo Skladu za narodne in etnične manjšine na Madžarskem in Državni slovenski samoupravi. Ostale stroške je krila Slovenska manjšinska samouprava Monošter-Slovenska ves, za večerjo pa so prispevali tudi posamezniki, ki niso člani »slovenskega cerkvenega občestva« v Monoštru.

Erika Köleš Kiss

PETEK, 18.09.2009, I. SPORED TVS
 6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 SREBRNOGRIVI KONJČIČ, R.S., 9.35 RISANKA, 9.45 DJ BRAM, DOK. FILM, 10.05 ENAJSTA ŠOLA, 10.35 DOLGCAJT, ODDAJA ZA MLADINSKO KULTURO, 11.25 TO BO MOJ POKLIC: IZVAJALEC SUHOMONTAŽNE GRADNJE, 12.20 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 CHARLES DARWIN IN DREVO ŽIVLJENJA, ANG. DOK. ODD., 14.10 DR. TOMAŽ BREJČ: BESEDE IN SLIKE, 14.20 SLOVENCI V ITALIJI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 16.00 IZ POPOTNE TORBE: KLOBUKI, 16.20 ČAROBNO DREVO: POZIRALEC KNJIG, POLJS. OTR. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.40 GLEDAMO NAPREJ, 17.50 DUHOVNI UTRIP, 18.05 DESA MUCK: BOLNIŠNICA NA ROBU, 18.40 LOJZEK, R.S., 18.45 ZAKAJ?, R.S., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.40 EUTRINKI, 19.50 GLEDAMO NAPREJ, 19.55 HOTEL POLDRUGA ZVEZDICA, 20.30 KONCERT IZ NAŠIH KRAJEV, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 POLNOČNI KLUB, 0.15 DUHOVNI UTRIP, 0.30 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 18.09.1991, 0.55 DNEVNIK, 1.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 INFOKANAL

PETEK, 18.09.2009, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 11.25 TV PRODAJA, 11.55 GLASNIK, ODDAJA TV MARIBOR, 12.20 PISAVE, 12.45 EVROPSKI MAGAZIN, ODDAJA TV MARIBOR, 13.15 ČRNO BELI ČASI, 13.30 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 18.09.1991, 13.55 ŠPORT ŠPAS, 14.25 GLASBENA ODDAJA, 16.00 TV PRODAJA, 16.35 CIRCUM REGIONAL, 17.05 PRIMORSKI MOZAIK, 17.35 MOSTOVI - HIDAK, 18.10 EVROPSKO PRVENSTVO V KOŠARKI (M), 20.00 SVET, KOT GA RAZUME MONSANTO, FR. DOK. SER., 20.55 EVROPSKO PRVENSTVO V KOŠARKI (M), ČETRIFINALE, 22.45 HUDIČEVO JEZERO, AM. FILM, 0.20 GANĐA, AM. NAD., 0.50 INFOKANAL

SOBOTA, 19.09.2009, I. SPORED TVS
 6.15 KULTURA, ODMEVI, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 7.30 IZ POPOTNE TORBE: KLOBUKI, 7.50 NODI IN ČAROBNI LUNIN PRAH, R.S., 8.15 POD KLOBUKOM - ČLOVEK NE JEZI SE, 9.00 ZAČARANA EMMA, NEMŠ. FILM, 10.35 POLNOČNI KLUB: VRNITEV V PRETEKLOST, 11.50 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 14.15 SLUŽBA ALI OTROK, FR. FILM, 15.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.10 ZDRAVJE, 16.30 USODA, 16.35 ALTERNATIVA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.25 ZAKAJ PA NE, 17.40 NA VRTU, 18.05 NAGRADNA IGRA, 18.10 Z DAMIJANOM, 18.40 MALA KRALJICNA, R.S., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 19.50 GLEDAMO NAPREJ, 20.05 ŠESTI DAN, AM. FILM, 22.20 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.55 VEČERJA S PRJATELJI, AM. FILM, 0.30 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 19.09.1991, 0.55 DNEVNIK, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 INFOKANAL

SOBOTA, 19.09.2009, II. SPORED TVS
 6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 8.40 TV PRODAJA, 9.10 SKOZI ČAS, 9.20 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 19.09.1991, 9.45 POSEBNA PONUDBA, 10.05 CIRCUM REGIONAL, 10.35 PRIMORSKI MOZAIK, 11.35 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 12.05 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. NAD., 12.35 TV PRODAJA, 18.25 EVROPSKO PRVENSTVO V KOŠARKI (M), POLFINALE, 20.55 EVROPSKO PRVENSTVO V KOŠARKI (M), POLFINALE, 22.45 BLEŠČICA, 23.15 SLOVENSKE MAGAZIN, 23.40 V KOLESUJU PRAVICE, ANG. NAD., 0.40 ŠTOS - 30 LET Z DRAGANOM BULIČEM, 2.10 ŠTEVILKE, AM. NAD., 2.55 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 20.09.2009, I. SPORED TVS
 7.00 TELEBAJSKI, OTR. NAN., COFKO COF, R.S.; MARČI HLAČEK, R.S., 9.50 ŠPORT ŠPAS, 10.20 NA KRILIH PUSTOLOVŠČINE: POTOPLJENI ZAKLADI, FR. DOK. NAN., 10.50 NA OBISKU, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 KONCERT IZ NAŠIH KRAJEV, 14.30 PRVI IN DRUGI, 15.00 NLP, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NLP, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 MAKS IN RUBI, R.S., 18.45 POKUKAJMO NA ZEMLJO, R.S., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 19.50 GLEDAMO NAPREJ, 19.55 SPET DOMA, 21.45 DRUŽINSKE ZGODBE, 22.40 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.05 KRAJ ZLOČINA, AVST. NAN., 0.40 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 20.09.1991, 1.05 DNEVNIK, 1.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.55 INFOKANAL

NEDELJA, 20.09.2009, II. SPORED TVS
 6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 8.10 TV PRODAJA, 8.40 SKOZI ČAS, 8.50 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 20.09.1991, 9.20 GLOBUS, 9.50 29. TEKMOVANJE SLOVENSkih GODB, MARIBOR 2009 - KD PIHALNI ORKESTER LOGATEC, 10.50 TV PRODAJA, 11.20 MED VALOVI, 11.50 SLOVENSKE MAGAZIN, 12.15 TURBULENCA, 13.10 TV PRODAJA, 14.25 NOGOMET, TEKMA ANGLEŠKE LIGE: MANCHESTER UNITED - MANCHESTER CITY, 20.00 SANJSKA POTOVANJA: FLORIDA, ANG. DOK. SER., 21.10 EVROPSKO PRVENSTVO V KOŠARKI (M), FINALE, 23.20 DEADWOOD, AM. NAD., 0.10 NA UTRIP SRCA: KOMORNE OPERE ŠTUDENTOV KOMPOZICIJE AKADEMIE ZA GLASBO V LJUBLJANI, HELENA VIDIC: IZGUBLJENI NASMEH, 0.30 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 21.09.2009, I. SPORED TVS
 6.30 UTRIP, ZRCALO TEDNA, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 SMRČKI, R.S., 9.30 ANIMALIJA, R.S., 9.55 IZ POPOTNE TORBE: KLOBUKI, 10.15 ŠPORT ŠPAS, 10.50 V VEDI JE MOČ, DOK. ODD., 11.55 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 IZJEMNE ŽIVALI, ANG. SER., 13.50 KONCERT SKUPINE KATALENA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 JESENSKA ZGODBA, LUTK. NAN., 16.10 RISANKA, 16.20 BIBA TONE BI RAD BIL HITREJŠI, LUTK. NAN., 16.35 S SONCEM V OČEH: POGREŠANJE, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 GLEDAMO NAPREJ, 17.30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 HUPKO, TROBILKA IN PIHEČ, R.S., 18.45 TONI IN BONI, R.S., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.50 GLEDAMO NAPREJ, 19.55 POLEMKA, 21.00 UMAZANI PLES, AM. NAD., 21.25 NA LEPSÉ, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 UMETNI RAJ, 23.25 GLASBENI VEČER: IMAGO SLOVENIAE - PODOBA SLOVENIJE 2009: SANJA PLOHL, KITARA, 0.25 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 21.09.1991, 0.50 DNEVNIK, 1.25 DNEVNIK

SLOVENCEV V ITALIJI, 1.55 INFOKANAL
PONEDELJEK, 21.09.2009, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 10.00 TV PRODAJA, 10.30 SOBOTNO POPOLDNE, 12.45 TV PRODAJA, 13.15 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 13.30 29. TEKMOVANJE SLOVENSkih GODB, MARIBOR 2009 - KD PIHALNI ORKESTER LOGATEC, 14.30 SLOVENCI V ITALIJI, 15.00 POSEBNA PONUDBA, 15.20 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 21.09.1991, 15.45 OSMI DAN, 16.35 SLOVENSKE MAGAZIN, 17.00 PRVI IN DRUGI, 17.25 TO BO MOJ POKLIC, 18.00 POLLY ADLER, AVSTR. NAD., 18.45 DERREN BROWN, MISELNI TRIKI, 19.00 ZDRAVJE, 19.15 USODA, 19.20 ALTERNATIVA, 20.00 NATIONAL GEOGRAPHIC, AM. DOK. SER., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 POZDRAV AFRIKI, 22.30 KNJIGA MENE BRIGA, 22.50 DIM, NEMŠ. FILM, 0.35 NATIONAL GEOGRAPHIC, AM. DOK. SER., 1.30 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 22.09.2009, I. SPORED TVS
 6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 PAJACEK IN PUNČKA, 9.40 ZLATI PRAH: O KAMNOSEKU, 9.50 BIBA TONE BI RAD BIL HITREJŠI, LUTK. NAN., 10.05 RISANKA, 10.15 S SONCEM V OČEH: POGREŠANJE, 10.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 11.00 NATIONAL GEOGRAPHIC, DOK. SER., 11.55 DRUŽINSKE ZGODBE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.40 UMETNI RAJ, 14.05 DUHOVNI UTRIP, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MARČI HLAČEK, R.S., 16.05 ZLATKO ZAKLADKO, 16.25 NA KRILIH PUSTOLOVŠČINE: POTOPLJENI ZAKLADI, FR. DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 GLEDAMO NAPREJ, 17.30 NAŠI VRTOVI: MAKSIMILJAN STERLE, 18.00 ZGNZ - BIG FATHER/II, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 FLETNI GAJI, R.S., 18.45 TINČEK, R.S., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 FABRIKA MARIBOR, DOK. ODD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 ČUDEŽ NA REKI HUDSON, DOK. ODD., 23.55 PRAVA IDEJA, 0.20 NAŠI VRTOVI: MAKSIMILJAN STERLE, 0.50 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 22.09.1991, 1.15 DNEVNIK, 1.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.15 INFOKANAL

TOREK, 22.09.2009, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 7.30 TV PRODAJA, 8.00 NLP, 11.05 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 12.00 NA LEPSÉ, 12.30 DOBER DAN, KOROŠKA, 13.00 CITY FOLK, 13.30 BLEŠČICA, 14.00 STUDIO CITY, 15.00 NA OBISKU, 15.30 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 22.09.1991, 16.00 POZDRAV AFRIKI, 16.30 TV PRODAJA, 17.00 GLASNIK, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 V DOBRI DRUŽBI S SMILJANOM, 19.00 VEČERNI GOST: BOGDAN GROM, 20.00 MUZIKAJETO, 20.30 GLOBUS, 21.00 PRAVA IDEJA, 21.25 PORTRET JANKA RAVNIKA, 21.50 DEDIŠČINA EVROPE, 23.00 DOKTOR ŽIVAGO, RUS. NAD., 23.50 MISELNI TRIKI, 0.00 FOLKEST KOPER - CAPODISTRIA 2008: CALEGARIA, 0.40 INFOKANAL

SREDA, 23.09.2009, I. SPORED TVS
 6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 MARČI HLAČEK, R.S., 9.35 JESENSKA ZGODBA, LUTK. NAN., 10.00 ZLATKO ZAKLADKO, 10.20 SLOVENSKE VODNIŠKE, 10.45 ZGNZ - BIG FATHER/2, 11.10 KNJIGA MENE BRIGA, 11.30 NAŠI VRTOVI: MAKSIMILJAN STERLE, DOK. SER., 12.00 FABRIKA MARIBOR, DOK. ODD., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 POLEMKA, 14.25 SLOVENSKE MAGAZIN, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 FERDI, R.S., 16.10 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 TURBULENCA, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 ROBOTKI, R.S., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.05 DELOVNI PROSTOR, AM. FILM, 21.30 KAJA TOKUHISA: OŠA, KRATKI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OMIZJE, 0.20 TURBULENCA, 1.10 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 23.09.1991, 1.35 DNEVNIK, 2.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.35 INFOKANAL

SREDA, 23.09.2009, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 13.15 TV PRODAJA, 13.45 SPET DOMA, 15.30 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 23.09.1991, 15.55 PRAVA IDEJA, 16.20 NA UTRIP SRCA: KOMORNE OPERE ŠTUDENTOV KOMPOZICIJE AKADEMIE ZA GLASBO V LJUBLJANI, 16.40 TV PRODAJA, 17.10 MOSTOVI - HIDAK, 17.40 ČRNO BELI ČASI, 18.00 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. NAD., 18.50 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 19.05 NA VRTU, 19.30 Z DAMIJANOM, 20.00 CELJE: NOGOMET, TEKMA PRVE LIGE: CM CELJE - LUKA KOPER, 22.10 SVETOVNO PRVENSTVO V KOLEŠARSTVU, 23.30 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 0.00 DEDIŠČINA EVROPE: POTOVANJA ANDREJA GIDA, FR. ČB DOK. FILM, 1.35 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 24.09.2009, I. SPORED TVS
 6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NILS HOLGERSON, R.S., 9.35 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.15 BERLIN, BERLIN: BIVŠA IN ZDAJŠNJA, NEMŠ. NAN., 10.45 TURBULENCA, 11.35 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 HOTEL POLDRUGA ZVEZDICA, 13.50 PIRAMIDA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 ANIMALIJA, R.S., 16.05 KRATKI FILM EBU, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 JASNO IN GLASNO, 18.25 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 MILAN, R.S., 18.45 PUŠA PEPA, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 TEDNIK, 21.00 DOKUMENTARNA ODDAJA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.35 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 24.09.1991, 0.00 DNEVNIK, 0.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.00 INFOKANAL

ČETRTEK, 24.09.2009, II. SPORED TVS
 6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 9.40 TV PRODAJA, 10.10 GLOBUS, 10.40 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 24.09.1991, 11.05 SANJSKA POTOVANJA: FLORIDA, ANG. DOK. SER., 11.55 IZJEMNE ŽIVALI, ANG. SER., 12.20 NA LEPSÉ, 12.50 SLOVENSKA JAZZ SCENA: PAQUITO D'RIVERA IN BIG BAND RTV SLOVENIJA, 13.25 TV PRODAJA, 13.55 EVROPSKI MAGAZIN, 14.25 MED VALOVI, 15.00 MENDRISIO: SVETOVNO PRVENSTVO V KOLEŠARSTVU, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.30 TO BO MOJ POKLIC, IZOBRAŽEVALNA SERIJA, 18.00 ŽELITE, MILORD?, ANG. HUM. NAD., 19.00 DRUŽINSKE ZGODBE: DRUŽINA KUNTNER, 20.00 BREZ, ANGLEŠKI TV FILM, 21.10 RIVERDANCE, IRSKA DOKUMENTARNA ODDAJA O PLESNI SKUPINI, 22.05 JASNOVKA, AM. NAD., 22.50 TRI ŽENSKNE NEKEGA POLETNEGA VEČERA, FR. NAD., 0.20 FOLKEST KOPER - CAPODISTRIA 2008: AQUARAGIA DROM, 0.55 ZABAVNI INFOKANAL

Stari lejpi časi

Krčmarica Žaba pa njeni mauž Djoni sta prišla v krčmau ranč na tisto vöro kak trbej. Nejsta bila nej eno minuto kesniva pa nej eno minuto preveč raniva. Kak se tau pravi, bila sta točna kak vöra iz Švajca. Kak povejdano, gor sta oprla krčmo. Krčmarica Žaba si je vküper zmejšala špricer z djabočnim sokom, možej pa je po staroj šegi sküjala tej. Pomalek sta pila, se pogučavala pa gledala vö na okno, gda stoj pride. Depa nej bilau nikoga. Kak če bi cejla ves preminaula.

»Gnes pa je nekšno merno,« si je na glas zbrodo Djoni.

»Ja, ja ...« si je zdejnola Žaba.

Tadale sta pomalek pila vsikši svojo pijačo pa se tadale zgučavala od pauva, od živih pa od tisti, ka je več nega, od šunke, od čerke v Lublani, od, od, od ...

»Čüj, žena? Vej pa radio nut zakačni, ka te neva tak samiva.«

Pa je krčmarica Žaba tau rejsan naprajla. Pa gda je radio nut zakačnola, se je zglasila od njiva trno poznana nauta. Samo sta se poglednola globko v oči pa sta že vküper staučila, se prijala pa začnola plesati. Ja, bila je tau ranč tista nauta, na stero sta plesala, gda sta se oprvin srečala na veselici. Bila je ranč tista nauta, ka sta se na tistoj davnoj veselici eden drugomi povidla.

»Ej, Djoni, gde so tisti stari lejpi časi?«

»Nikam so nej odišli tisti stari lejpi časi. Uni so eti gé, vej ji pa čüješ,« je Djoni svojo Žabo eške bole k sebi stisno.

Plesala sta pa plesala pa sta sploy nej vpamet vzela, gda je nut staupto Brnčkov Gustek pa malo za njim Košarin Ferek, brž za njim pa Prejšani Tinek z ženo Marto. Prejšaniva sta se samo poglednola, pozabila na politiko pa tö začnola plesati. Brnčkov pa Košarin pa sta se postavila za šank kak dva stariva pojba. Ja, vse je tak vövidlo, kak je tau bilau inda na veselici. Končala se je tista prva nauta. Pa druga pa tretja pa štrta. Plesali bi eške tadale, če bi se nej na radioni začnole reklame.

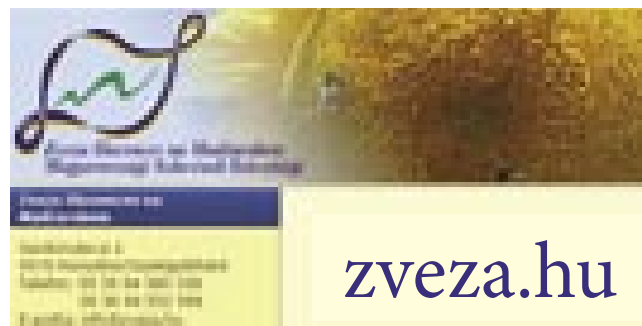
»Zdaj pa je pauza, kak inda na veselici. Ka te pili,« je Žaba že točila pijačo.

»Tak se čütim, kak bi nikšen bole mladi grato,« si je gučo Prejšani Tinek.

»Ne pitaj, kak bi dvajsti lej mlajša bila,« ga je na lica küšnola žena Marta.

Pomalek je krčma bila vse bole puno. Lidge so se zgučavali vsefelé, depa niške je nej šou tavö na Žabin parlament, ka bi politiko gono. Niške si je na tau teto politiko ranč nej zbrodo. Rejsan, vse je tak bilau kak v lejpi stari časaj, gda je bila človeki briga samo delo, gda pa je toga nej bilou, pa veseldje. Pa je po tejm vnoči v domanji postelaj ranč tak bilou, kak v stari lejpi časaj. Na, od toga nemo gučo, ka si tau leko vsikši sam brodi, kak je tau bilau.

Miki

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk: TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota;
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada
RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
ter Javnega sklada za narodne in etnične
manjšine na Madžarskem.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600
HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale
države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174
7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB